

Actieplan

Kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

2011-2012

1 Inleiding

Dit is het actieplan 2011-2012 van het samenwerkingsverband tussen het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (vzw Vocvo) en de vier pedagogische begeleidingsdiensten (vzw SNPB) m.b.t. de opdrachten inzake kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs. Het actieplan is een concretisering voor het schooljaar 2011-2012 van het vijfjaarlijks beleidsplan kennis- en expertiseontwikkeling 2008-2012. Het vijfjaarlijks beleidsplan is een concretisering van de samenwerkingsovereenkomst die op 23 mei 2008 werd afgesloten tussen de Vlaamse Regering, de vier pedagogische begeleidingsdiensten en Vocvo.

Opbouw van het actieplan:

- beschrijving van de missie en de visie;
- beschrijving van de acties 2011-2012 in het kader van kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Het actieplan is een werkinstrument dat nooit af is maar voortdurend kan bijgestuurd worden naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen en noden.

Het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten geven ondersteuning aan de verschillende Centra voor Basiseducatie (CBE) en de Centra voor volwassenenonderwijs (CVO). Sommige opdrachten inzake ondersteuning, m.n. die m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling overstijgen echter de mogelijkheden van één ondersteuningsdienst.

Daarom is een meer gestructureerde samenwerking tussen de verschillende ondersteuningsdiensten, ten behoeve van het volledige volwassenenonderwijs, wenselijk. Een dergelijke bundeling van krachten beoogt meer efficiëntie op vlak van ontwikkeling van expertise, expertise-uitwisseling en ondersteuning met als resultaat een sterker volwassenenonderwijs. Dit vanuit de idee dat het samenbrengen en delen van expertise een meerwaarde kan betekenen voor alle centra.

Daarom leggen het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten een deel (20%) van de middelen die ze verwerven via het decreet volwassenenonderwijs samen, in functie van kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Een deel van de opdrachten wordt gerealiseerd via 5 projectgroepen, aangestuurd door de stuurgroep:

- curriculumontwikkeling;
- gedetineerden;
- geletterdheid;
- visie- en conceptontwikkeling;
- taalexamens.

Aan deze projectgroepen zijn de projectmedewerkers gekoppeld. Ook collega's van de verschillende ondersteuningsdiensten sturen mee de projectgroepen aan. In de projectgroep 'visie- en conceptontwikkeling' worden ook andere partners betrokken die een rol spelen in het volwassenenonderwijs zoals directeurs, afgevaardigd bestuurders van de consortia, het middenveld zoals de Federaties TKO en Basiseducatie, het Vlaams Minderhedencentrum, ...

Daarnaast zijn er ook nog opdrachten rond e-leren en EVC.

De opdrachten m.b.t. e-leren worden gerealiseerd via Toll-net. Het samenwerkingsverband volgt ook de projecten gecombineerd onderwijs in het kader van het Stimuleringsfonds op.

De opdrachten m.b.t. EVC beperken zich voorlopig tot de organisatie van de taalexamens in het volwassenenonderwijs en de inventarisatie van goede praktijkvoorbeelden. We volgen wel vanuit de verschillende ondersteuningsdiensten de werkzaamheden van het Kennisnetwerk EVC en het Promotorenteam EVC op.

We proberen ook werk te maken van een meer volwaardige communicatie door de uitbouw van onder meer een website, door onze stakeholders gericht te benaderen, ...

Buiten de context van de samenwerkingsovereenkomst m.b.t. kennis- en expertiseontwikkeling werden aan de stuurgroep ondertussen ook nog andere opdrachten toegekend zoals betrokkenheid bij de procedure inzake externe kwaliteitszorg van de Specifieke lerarenopleiding en de opleidingen Hoger beroepsonderwijs. Daartoe werden in de schoot van de stuurgroep een werkgroep SLO en een werkgroep HBO opgericht. Zij ondersteunen de stuurgroep onder meer in het formuleren van adviezen.

3 Acties 2011-2012 in het kader van kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs

3.1. Visieontwikkeling en ontwikkeling nieuwe concepten

Het samenwerkingsverband staat in voor visieontwikkeling en voor de ontwikkeling van nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen o.m. door informatie over actuele evoluties te verzamelen en hiermee rekening te houden in het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen.

3.1.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband verzamelt op systematische wijze gegevens die bruikbaar zijn voor de ontwikkeling van een visie en nieuwe concepten op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen.

Acties	Timing
<p>De projectgroep 'visie- en conceptontwikkeling' zal zich tijdens het schooljaar 2011-2012 vooral focussen op HBO₅, de hervorming van de integratie- en inburgeringsector en de op te richten centra voor leerloopbaanbegeleiding.</p> <p>Bij de visieontwikkeling wordt rekening gehouden met de eerdere deelpublicaties rond HBO₅ en Nt2 en de input uit het buitenland (via de studiebezoeken van leden van het samenwerkingsverband en projectmedewerkers).</p> <p>De resultaten van het interdisciplinair project 'Meten van outcomes in HBO' zijn een voorbeeld van conceptontwikkeling. Deze resultaten zullen verspreid worden op een studiedag op 20 december 2012 georganiseerd door het samenwerkingsverband en de betrokken studenten van UA o.l.v. Jan Vanhoof.</p>	<p>In de loop van het schooljaar 2011-2012 zal de projectgroep een 3-tal keer samenkomen.</p>

3.1.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband neemt een uitgeschreven visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen op in het vijfjaarlijks beleidsplan en in de jaarlijkse actieplannen.

Acties	Timing
<p>Een aanzet tot een uitgeschreven, algemene visie op het vlak van onderwijs, vorming en opleiding aan volwassenen wordt ontwikkeld tijdens het schooljaar 2011-2012. Ze wordt tussentijds afgetoetst bij de stakeholders.</p> <p>De visietekst zal verschillende functies hebben: standpuntbepaling, positionering ten aanzien van andere opleidingsverstrekkers, referentiekader voor verdere keuzes inzake conceptontwikkeling, ...</p> <p>In de visietekst zal er bijzondere aandacht worden besteed aan een aantal uitdagingen voor het volwassenenonderwijs zoals diversiteit, flexibiliteit, aansluiting doorstroming basiseducatie-secundair volwassenenonderwijs, kwaliteitszorg, samenwerkingsverbanden met VDAB en Syntra, afstemming met het socio-culturele vormingswerk, professionalisering, internationalisering.</p> <p>Ook de deelaspecten 'onderwijs aan gedetineerden', 'geletterdheidsproblematiek' en HBO₅ zullen aan bod komen.</p>	<p>Een eerste ontwerp van de uitgeschreven visie wordt opgeleverd eind schooljaar 2011-2012.</p>

3.1.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen ten minste aan alle centra.

Acties	Timing
<p>Het actieplan kennis- en expertiseontwikkeling voor 2011-2012 wordt via e-mail aan alle centra gecommuniceerd (Vocvo en de begeleidingsdiensten communiceren elk afzonderlijk naar hun centra).</p> <p>Daarnaast kan dit actieplan ook geraadpleegd worden op de website van de respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo.</p> <p>Via de Nieuwsflash van de stuurgroep wordt het actieplan ook gecommuniceerd aan de afgevaardigd bestuurders van de consortia en andere stakeholders.</p>	November 2011

3.2. Evaluatie eindtermen, specifieke eindtermen, basiscompetenties

Het samenwerkingsverband evalueert de eindtermen, specifieke eindtermen en basiscompetenties voor het volwassenenonderwijs met het oog op aanpassingen aan bestaande opleidingsprofielen of ter voorbereiding op de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen.

Op vraag van de stuurgroep of van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs en vorming, onderzoekt het samenwerkingsverband hiertoe signalen die kunnen leiden tot herzieningen van bestaande of tot ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen. Het samenwerkingsverband houdt hierbij rekening met erkende referentiekaders, zoals overeen te komen in een protocol met de Vlaamse overheid, met de bruikbaarheid van bestaande eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties en met gegronde redenen tot afwijking van eindtermen of specifieke eindtermen van het leerplichtonderwijs.

3.2.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband signaleert aan de stuurgroep uiterlijk tegen het einde van het derde schooljaar van de implementatie van een opleidingsprofiel – of tussentijds als gevolg van een wijziging in de van toepassing zijnde referentiekader(s) – welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn.

Acties	Timing
Het samenwerkingsverband krijgt zicht op welke eindtermen, specifieke eindtermen of basiscompetenties aan herziening toe zijn door: evaluatierapporten en rendementsstudies van de onderwijsinspectie, signalen vanuit het veld, evoluties in de sector ...	Doorlopend.
Het samenwerkingsverband zal signalen van de centra en van de sectoren die wijzen op een nood aan herziening van basiscompetenties in de opleidingsprofielen inventariseren. De geïnventariseerde signalen zullen aan de overheid bezorgd worden in september 2012.	Doorlopend.

3.2.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband onderzoekt welke inhoud in bestaande opleidingen niet gedekt worden door voorstellen voor nieuwe opleidingsprofielen.

Acties	Timing
<p>Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd. Bij het opstellen van het jaarlijks prioriteitenplan van te ontwikkelen opleidingsprofielen wordt rekening gehouden met de lijst van lineaire en de voorlopig modulaire opleidingen.</p> <p>Op basis van een finale screening vorig schooljaar werd er een lijst opgesteld met de nog te ontwikkelen voorstellen van opleidingsprofielen om de resterende bestaande voorlopig modulaire en/of lineaire opleidingen te dekken. Voor deze opleidingen zullen er voorstellen van opleidingsprofielen uitgewerkt worden.</p>	<p>Prioriteitenplan wordt jaarlijks opgeleverd.</p> <p>Tegen 15 januari 2012.</p>

3.3. Coördinatie ontwikkeling nieuwe, actualisering bestaande opleidingsprofielen VO

Het samenwerkingsverband staat in voor de coördinatie van de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen voor het volwassenenonderwijs:

- 1° in opdracht van de stuurgroep of van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs;
- 2° door jaarlijks een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen opdat die dat plan kan bezorgen aan de bevoegde administratie;
- 3° door vooraf dat plan van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen aan een opportuniteitstoets van de bevoegde administratie te onderwerpen;
- 4° door terzake ook jaarlijks de consortia volwassenenonderwijs over de prioriteiten inzake de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen te bevragen;
- 5° door bij de ontwikkeling van opleidingsprofielen steeds voorrang te verlenen aan die opleidingen die onderhevig zijn aan een wijziging in de van toepassing zijnde Europese, federale en/of Vlaamse regelgeving;

6° door jaarlijks op 15 januari en 15 september voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen aan de stuurgroep voor te leggen, opdat die deze voorstellen kan bezorgen aan de bevoegde administratie. Deze voorstellen worden opgesteld in het format dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs oplegt;

7° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen rekening te houden met de evaluatierapporten van de inspectie volwassenenonderwijs;

8° door bij de ontwikkeling van deze voorstellen tot aanpassing van bestaande of nieuwe opleidingsprofielen enerzijds de actoren en anderzijds de Entiteit Curriculum te betrekken.

3.3.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband draagt ten laatste op 1 september 2008 aan de stuurgroep een lijst voor van prioritair te ontwikkelen opleidingsprofielen en op 1 december 2008 de lijsten van alle te ontwikkelen opleidingsprofielen ter vervanging van lineaire en 'voorlopig modulaire' opleidingen die niet gedekt zijn door reeds door de Vlaamse Regering goedgekeurde opleidingsprofielen zodat enerzijds de stuurgroep een planning opneemt in haar actieplan 2008 en anderzijds voor de betrokken opleidingen uiterlijk tegen 15 januari 2012 voorstellen van opleidingsprofielen bij de bevoegde administratie zijn ingediend.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.3.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband stelt de stuurgroep in staat jaarlijks tegen 1 oktober een plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen in haar actieplan te integreren, op basis van de resultaten van de jaarlijkse bevraging van de centra via de consortia volwassenenonderwijs en de opportuniteitstoets van de bevoegde administratie.

Acties	Timing
<p>Opstellen prioriteitenplan 2012-2013 en een opportuniteitstoets bij de bevoegde administratie na:</p> <ul style="list-style-type: none">- bevraging centra via de consortia naar hun prioriteiten inzake te ontwikkelen opleidingsprofielen;- bespreking en goedkeuring prioriteitenplan door de stuurgroep. <p>De stuurgroep kreeg feedback van de overheid over de opportuniteitstoets bij het prioriteitenplan 2011-2012 op 6 oktober 2011. Op basis van deze feedback werd het prioriteitenplan bijgestuurd. Het definitieve plan met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe of de actualisering van bestaande opleidingsprofielen tijdens het schooljaar 2011-2012 vindt u als bijlage 1 bij dit actieplan.</p> <p>Dit actieplan bevat naast opleidingsprofielen op basis van het prioriteitenplan 2011-2012 ook een aantal nog (verder) te ontwikkelen opleidingsprofielen die voortvloeien uit het actieplan 2009-2010 en het actieplan 2010-2011. Het betreft hier:</p> <ul style="list-style-type: none">- Verkoop (studiegebied Handel)- Garneerder (studiegebied Bouw)- Isoleerder (studiegebied Bouw)- Magazijnier (studiegebied Handel)- Diamantbewerker (studiegebied Diamantbewerking)- Energiescanner van gebouwen (studiegebied Bouw)- Installateur alternatieve energietechnieken (studiegebied Bouw)- Installateur ventilatietechnieken (studiegebied Bouw)	<p>Maart 2012</p> <p>Juni 2012</p>

Acties	Timing
<ul style="list-style-type: none"> - Installateur groendaken (studiegebied Bouw) - Diverse beroepen conform BCP (o.a. hovenier aanleg parken en tuinen, hovenier onderhoud parken en tuinen ...) uit het studiegebied Land- en tuinbouw - Diverse opleidingen binnen studiegebied Lichaamsverzorging (Nagestyling, Hydrotherapie, Aromatherapie ...) ter vervanging van de specialisaties in het voorlopig modulair structuurschema schoonheidsspecialist TSO3 - Begeleider van het jonge kind (studiegebied Personenzorg) - Nederlands maatschappelijk functioneren, Nederlands maatschappelijk participeren en Nederlands doorstroom (leergebied Nt1 van de basiseducatie) <p>Tenslotte bevat het actieplan ook een aantal bestaande goedgekeurde opleidingsprofielen die na evaluatie zullen geactualiseerd worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studiegebied mechanica-elektriciteit: cluster elektriciteit (11 opleidingsprofielen) en cluster lassen (14 opleidingsprofielen) - Studiegebied Koeling en warmte (13 opleidingsprofielen) - Studiegebied Huishoudelijk onderwijs (2 opleidingsprofielen) - Studiegebied Nt2: op basis van de opdracht die de minister toekende aan de stuurgroep m.b.t. de flexibilisering van het opleidingsaanbod Nt2. De contouren voor de ontwikkeling van voorstellen van nieuwe en/of geactualiseerde opleidingsprofielen Nt2 werden reeds meegedeeld door de minister (brief minister 01-06-2011). 	

3.3.3. Resultaatsverbintenis 3

Basiseducatie: de voorstellen tot actualisering van volgende bestaande opleidingsprofielen dienen bij de bevoegde administratie ingediend te worden op basis van volgend tijdpad:

- informatie- en communicatietechnologie (ICT) tegen 15 januari 2010;
- maatschappijoriëntatie-maatschappelijk functioneren, maatschappijoriëntatie-maatschappelijk participeren, maatschappijoriëntatie-opstap TKO, maatschappijoriëntatie – basis functioneren op het werk, maatschappijoriëntatie – functioneren op het werk en Nederlands tegen 15 januari 2011;
- Nederlands tweede taal alfa – richtgraad 1, Latijns schrift, Frans – opstap talen, Frans – opstap TKO, Engels – opstap talen en Engels – opstap TKO tegen 15 januari 2012.

Acties	Timing
<p>Ontwikkelen van:</p> <ul style="list-style-type: none">– Aangepaste opleidingsprofielen voor het leergebied Nt1, op basis van een matrix Nt1 met uitsluitend eindtermen. Dit is een ontwikkeling als gevolg van de afkeuring door de minister van onderwijs en vorming van een eerste ontwerp OP Nt1. Het eerste voorstel werd ingediend op 15-01-2011.– Aangepaste opleidingsprofielen voor het leergebied Nt2 Alfa als gevolg van de evaluatie van de vigerende opleidingsprofielen. De ontwikkeling is afhankelijk van de resultaten van het OBPWO-onderzoek over de relatie tussen het ERK en de eindtermen/basiscompetenties talen (CTO).– Aangepaste opleidingsprofielen voor het leergebied Talen als gevolg van de evaluatie van de vigerende opleidingsprofielen. De ontwikkeling is afhankelijk van de resultaten van het OBPWO-onderzoek over de relatie tussen het ERK en de eindtermen/basiscompetenties talen (CTO).	<ul style="list-style-type: none">- 15-01-2012- 15-09-2013- 15-09-2013

Secundair volwassenenonderwijs: het opleidingsprofiel voor de opleiding aanvullende algemene vorming moet uiterlijk 15 januari 2010 zijn ingediend.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.4. Voorstellen experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden

Het samenwerkingsverband bereidt voorstellen voor met betrekking tot het oprichten van experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden op vraag van de stuurgroep. De voorstellen bevatten tenminste 1 opleiding en een duidelijke motivering van de criteria i.v.m. de behoefte en de invulling, de onderwijskundige context, de eventuele continuïteit van studieloopbanen en het voorziene evaluatieplan.

3.4.1. Resultaatsverbintenis

Geen in samenwerkingsovereenkomst.

Acties	Timing
In het prioriteitenplan met te ontwikkelen opleidingsprofielen schooljaar 2011-2012 werden er geen voorstellen voor experimenteel nieuwe leer- of studiegebieden opgenomen.	

3.5. Coördinatie en ondersteuning van ontwikkeling van centrumoverstijgende en netoverschrijdende leerplannen

Op vraag van centrubesturen coördineert en ondersteunt het samenwerkingsverband de centrumoverstijgende en netoverschrijdende ontwikkeling van leerplannen.

3.5.1. Resultaatsverbintenis 1

Basiseducatie, secundair volwassenenonderwijs en hoger beroepsonderwijs: de coördinatie en ondersteuning moet de centrubesturen of de representatieve verenigingen van inrichtende machten en GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap in staat stellen de leerplannen voor 31 januari en voor 31 mei ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Opmaken planning te ontwikkelen leerplannen tegen 31 januari 2012 en 31 mei 2012 en communicatie van deze planning naar de centra.	4e kwartaal 2011
Samenstellen, opstarten en coördineren van werkgroepen en leerplancommissies.	4e kwartaal 2011
Kwaliteitscontrole van leerplannen zowel vormelijk als inhoudelijk.	4e kwartaal 2011 en 1e kwartaal 2012
Indienen van leerplannen ter advisering bij de inspectie.	31 januari 2012 en 31 mei 2012
Publiceren van de goedgekeurde leerplannen op de respectieve websites.	Mei – juni – september 2012

3.5.2. Resultaatsverbintenis 2

Basiseducatie: de coördinatie en ondersteuning moet de centrumbesturen in staat stellen nieuwe leerplannen voor de leergebieden MO, NT1, NT2 alfa, Opstap Talen en ICT van de basiseducatie uiterlijk op 31 januari 2009 ter goedkeuring aan te bieden.

Acties	Timing
Deze resultaatsverbintenis werd gerealiseerd.	

3.6. EVC

Het samenwerkingsverband coördineert en ondersteunt de ontwikkeling van instrumenten en procedures inzake de erkenning van eerder verworven competenties (EVC).

3.6.1. Resultaatsverbintenis 1

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven de activiteiten aan inzake de ondersteuning van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.

Acties	Timing
Opvolgen van de werkzaamheden van het Kennisnetwerk EVC en het Promotorenteam EVC	Doorlopend
Ontwikkeling en beheer van de taalexamens in het volwassenenonderwijs: <ul style="list-style-type: none">- Ondersteunen en coördineren van de ontwikkelcommissies Frans en Nt2 (organisatorisch, redactioneel, inhoudelijk);- Bewaken van de kwaliteit van het ontwikkelingsproces en van de opgeleverde examens;- Garanderen van de geheimhouding;- Beheren van de opgeleverde examens, nieuwe versies en varianten. Ondersteuning van de examencentra (voorbereiding van examenrondes, vorming van examinatoren). Deelname aan de werkgroep binnen de administratie i.f.v. de ontwikkeling van een gewijzigd/nieuw concept voor de organisatie en ontwikkeling van de taalexamens vanaf 2012. Disseminatie van de opgebouwde knowhow naar het werkveld via de ondersteuningdiensten.	September - december 2011 Voor de novemberreeks 2011 Vanaf september 2011 Doorlopend

3.6.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband brengt goede praktijkvoorbeelden van EVC in kaart.

Acties	Timing
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO verzamelen praktijkvoorbeelden van EVC uit hun centra en van andere organisaties.	Doorlopend
De respectieve begeleidingsdiensten en VOCVO analyseren deze praktijkvoorbeelden in het licht van de ontwikkeling van instrumenten en procedures voor EVC.	Doorlopend

3.7. Afstandsleren, e-leren, gecombineerd onderwijs

Het samenwerkingsverband bouwt expertise op en neemt deel aan expertise-uitwisseling inzake kwaliteitsvol afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs.

3.7.1. Resultaatsverbintenis

Het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen geven inzake afstandsleren, e-leren en gecombineerd onderwijs, o.a. aan:

- wat het opleidingsaanbod inzake afstandsleren is;
- hoe in samenwerking met externen de ondersteuning bij de implementatie van een elektronische leeromgeving gebeurt;
- hoe de ondersteuning bij de evaluatie van afstandsonderwijs gebeurt;
- hoe de expertise-ontwikkeling over het gebruik van een cursistenvolgsysteem voor het afstandsonderwijs gebeurt.

Acties	Timing
Uitvoeren van samenwerkingsovereenkomst en actieplan gekoppeld aan de overname van Toll-net. Actieplan als bijlage 2.	2011-2012

3.8. Geletterdheid

Het samenwerkingsverband bouwt zijn expertise inzake de aanpak van laaggeletterdheid verder uit en heeft daarbij aandacht voor het toegankelijk maken van relevante informatie en documentatie. Het neemt actief deel aan initiatieven van de Vlaamse overheid inzake geletterdheid en aan internationale uitwisseling inzake geletterdheid. Het voert een actief communicatiebeleid inzake geletterdheid.

Concrete acties rond geletterdheid situeren zich zowel op het vlak van preventieve als van remediëring, ook sensibilisering is een belangrijk aandachtspunt.

Het samenwerkingsverband hanteert de omschrijving van geletterdheid die de overheid hanteert : “geletterdheid is de kennis en vaardigheid die nodig is om via geschreven taal te communiceren en informatie te verwerken, de vaardigheid om met numerieke en grafische gegevens om te gaan en de vaardigheid voor het gebruik van ICT.”

3.8.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband ontwikkelt verder zijn visie inzake geletterdheid in overleg met de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.

Actie: Het samenwerkingsverband ontwikkelt een visie op de verhoging van het geletterdheidsniveau in de samenleving.

Doelstelling: Een duidelijk en actueel beeld vormen over dynamiek in de samenleving, de aanpak en betrokken actoren.

Acties	Timing
<p>1. Concretiseren van het nieuwe Plan Geletterdheid</p> <p>1.1. Deelnemen aan de stuurgroep van het Plan Geletterdheid</p> <p><u>Output:</u> concrete jaarplanning voor projecten waarvoor de stuurgroep VO eindverantwoordelijkheid opneemt.</p> <p>Afspraken met diverse sectoren betreffende concrete ontwikkelingsprojecten m.b.t. samen werken aan verhoging van geletterdheid.</p>	<p>Oprichting stuurgroep en frequentie worden nader bepaald</p>
<p>2. Actualiseren van de visie op werken aan geletterdheid</p> <p>2.1. Een duidelijk overzicht samenstellen van de huidige stand van zaken m.b.t. het werken aan</p>	<p>Overzicht komt online in het najaar</p>

Acties	Timing
<p>geletterdheid: inventarisatie van wat reeds ontwikkeld is, van interessante resultaten uit experimenten en implementatie i.k.v. het Plan Geletterdheid Verhogen (2005 – 2011)</p> <p><u>Output</u>: gestructureerd overzicht van praktijken op het vlak van geletterdheid volgens perspectief (sociaal, educatief, professioneel en PER: combinatie tussen professioneel en educatief) en volgens niveau (VKS 1, VKS 2, VKS 3 en VKS 4)</p> <p>2.2. Aanduiden van de transfermogelijkheden van relevante elementen uit voorbije experimenten en lopende geletterdheidprojecten. Extrapoleren van wat geleerd wordt uit goede praktijken i.k.v. bepaalde contexten en i.k.v. VKS1 en VKS 2 naar andere contexten en andere niveaus (VKS 3 en VKS 4 in het secundair volwassenenonderwijs)</p> <p><u>Output</u>: visiedocument, met concrete adviezen</p> <p>Bronnen bij dit werk zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een denktank met experts van LINC, CTO, CVO Sité, Federatie Centra voor Basiseducatie, ... - de inventarisatie van experimenten en projecten - werkgroep Federatie Centra voor Basiseducatie m.b.t. het Plan Geletterdheid verhogen. <p>Belangrijke thema's zijn geïntegreerd werken aan geletterdheid in opleiding en onderwijs, doorstroom in beide richtingen tussen CBE en CVO (secundair volwassenenonderwijs), taalbeleid, geletterdheid op de werkvloer (GODW)</p>	<p>2011</p> <p>Voorjaar 2012</p> <p>De denktank komt regelmatig samen</p> <p>De Werkgroep van de Federatie Centra voor basiseducatie komt tweemaandelijks samen</p>
<p>3. Strategieën voor activering en toeleiding naar geletterdheidstraining</p> <p>3.1. Detectie van nieuwe strategieën gebeurt in samenspraak met de pedagogische begeleidingsdiensten, Vocvo en de instellingen van het volwassenenonderwijs. Bijzondere aandacht gaat naar de groepen die drempels ondervinden naar leren. Er wordt nagegaan of de inzet van ambassadeurs effectief kan zijn.</p> <p><u>Output</u>: beschrijving en illustratie van goede praktijken</p>	<p>Doorlopend</p> <p>Online bekendmaking van goede praktijken</p>

Acties	Timing
<p>3.2. Met het oog op sensibilisering rond geletterdheid wordt het werken met ambassadeurs geletterdheid geactualiseerd. In samenspraak met de Federatie Centra voor Basiseducatie wordt de bestaande visie, opleiding en begeleiding van ambassadeurs basiseducatie ook onderzocht op transfereerbaarheid naar het volwassenenonderwijs in zijn geheel..</p> <p><u>Output:</u> de ambassadeur in kaart gebracht: model m.b.t. de selectie, opleiding en inzet van ambassadeurs</p> <p>3.3. De projectgroep geletterdheid buigt zich over geletterdheid in de rol van de nieuw op te richten Centra voor leerloopbaanbegeleiding.</p> <p><u>Output:</u> inhoudelijke bijdrage</p>	<p>Voorjaar 2012</p> <p>Voorjaar 2012</p>
<p>4. Nieuwe vormen van werken aan geletterdheid worden ontwikkeld in nauwe samenwerking en overleg met aanbodsverstrekkers en relevante maatschappelijke partners. Deze projecten concretiseren verschillende lijnen van het Plan Geletterdheid. Voor 2011-2012 wordt enerzijds doorgewerkt op terreinen waarop al werk verricht werd en staan er anderzijds een aantal nieuwe projecten op stapel.</p> <p>4.1. I.k.v. geletterdheid in maatschappelijke perspectief worden projecten opgevolgd die preventie van laaggeletterdheid/laaggeschooldheid beogen. Er wordt samengewerkt met diverse maatschappelijke partners.</p> <p>4.1.1. Samenwerking in Gent, Brussel en Antwerpen tussen het centrum voor basiseducatie en een Inloopteam (Kind en Preventie vzw) (op vraag van de Federatie Centra voor Basiseducatie). Deze samenwerking wordt vooral opgevolgd en beschreven.</p> <p><u>Output 1:</u> beschrijving van relevante aspecten uit de praktijk</p> <p><u>Output 2:</u> disseminatie naar het volwassenenonderwijs: basiseducatie, opleiding kinderzorg, begeleider in de kinderopvang, e.d.</p>	<p>Najaar 2011 - informatiemoment januari 2012</p>

Acties	Timing
<p>4.1.2. Werken met ouders in basisscholen: de veelheid aan bestaande maatwerkinitiatieven binnen de basiseducatie inhoudelijk verder stroomlijnen (verderzetting).</p> <p><u>Output:</u> bijdrage aan verdere visieontwikkeling en leerplanontwikkeling module Opvoeding binnen de basiseducatie</p>	<p>Ontwikkeling leerplan Opvoeding: najaar 2011</p>
<p>4.1.3. Het geïntegreerd aanbieden van opleidingen betreffende de basisvaardigheden bij initiatieven die werken met mensen in armoede wordt verder geëxploreerd (aanpak i.k.v. nieuw Plan Geletterdheid).</p>	<p>Nader te bepalen in samenspraak met Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen</p>
<p>4.2. M.b.t. geletterdheid in educatief perspectief worden volgende acties uitgevoerd:</p>	
<p>4.2.1. Actieve bijdrage aan de ontwikkeling van de matrix doelen Nederlands in educatief perspectief. Een opdracht die AKOV Curriculum uitvoert i.s.m. experts.</p> <p><u>Output:</u> matrix met ontwikkelingsdoelen voor ontwikkeling van taal en leren leren competenties in opleidingen VKS3 en VKS4 van het volwassenenonderwijs.</p>	<p>Aanvang 13 september 2011 – 5 bijeenkomsten van de ontwikkelgroep + 2 resonansvergaderingen - afronding december 2011.</p>
<p>4.2.2. Ontwikkeling geletterdheidmodules voor het volwassenenonderwijs</p>	
<p>De projectgroep geletterdheid doet een bijdrage aan de ontwikkeling van geletterdheidmodules.</p> <p><u>Output:</u> De stuurgroep VO dient voorstellen van geletterdheidmodules in (volgens het draaiboek procedure ontwikkeling opleidingsprofielen Volwassenenonderwijs)</p>	<p>Voorjaar 2012 Opportunitiestoets september 2012</p>
<p>4.2.3. Visieontwikkeling rond gedragen aanpak van geletterdheid in CVO's , hiertoe de nodige samenwerkingsverbanden uitbouwen. Uitgaande van bestaande en wenselijke samenwerkingsverbanden tussen basiseducatie en volwassenenonderwijs: welke vorm kan werken aan geletterdheid aannemen (inhoudelijk en organisatorisch)</p>	<p>Onderzoek najaar 2011 - februari 2012</p>

Acties	Timing
<p>Gebruikmaken van de ontwikkelde concepten binnen de basiseducatie rond het geïntegreerd werken aan geletterdheid i.k.v. opleidingen (cfr. Vorming voor personeel op niveau E en D voor lokale besturen, basiseducatie werkt rond taal en rekenen in de competentiecentra van de VDAB).</p> <p>Er wordt een expliciete koppeling gemaakt met het werk dat in het volwassenenonderwijs geleverd wordt op vlak van taalbeleid.</p> <p>Er wordt gebruikgemaakt van het werk dat reeds gebeurt rond goede communicatie in duidelijke taal.</p> <p><u>Output 1</u> : relevante praktijken m.b.t. werken aan geletterdheid in opleidingen voor volwassenen worden vertaald in een aantal bruikbare concepten en materialen die aan opleiders voor volwassenen ter beschikking worden gesteld.</p> <p>Indien opportuun kan dit materiaal in een latere fase worden bewerkt tot Train the trainermateriaal.</p> <p><u>Output 2</u>: intern studiemoment voor de pedagogische begeleidingsdiensten rond werken aan geletterdheid in CVO, geletterdheidmodules, e.d.</p>	<p>Afronding juni 2012</p>
<p>4.2.4. Leertrajectbegeleiding en doorstroombegeleiding, met aandacht voor geletterdheid</p> <p>Goede praktijken worden in kaart gebracht, zowel voor de centra voor basiseducatie als voor centra voor volwassenenonderwijs. Het betreft zowel begeleidingspraktijk binnen een centrum als praktijken die doorstroom tussen centra bevorderen en ondersteunen.</p> <p><u>Output 1</u>: beschrijving van initiatieven die succesvol blijken, aangevuld met informatie over goede praktijken in de ons omliggende landen</p> <p><u>Output 2</u>: in kaart brengen van relevante aspecten van geletterdheid</p> <p><u>Output 3</u>: informeren van de pedagogische begeleidingsdiensten en Vocvo i.f.v. opnemen van geletterdheid in ondersteuningsinitiatieven m.b.t. trajectbegeleiding van cursisten</p>	<p>Verkenning najaar 2011 – februari 2012</p> <p>Doorgeven informatie : voorjaar 2012</p>
<p>4.2.5. Zorg voor geletterdheidsnoden in CVO (niveau VKS 3 en VKS 4)</p> <p>-Sensibilisering rond geletterdheid in het volwassenenonderwijs: rond de invloed van geletterdheid op de slaagkansen van cursisten</p>	

Acties	Timing
<p><u>Output 1</u>: een flyer over geletterdheid in CVO en geletterdheidmodules - i.f.v. aanvraag geletterdheidmodules in opportuniteitstoets september 2012</p> <p><u>Output 2</u>: Ontwikkeling van een G-scan voor de instellingen van het volwassenenonderwijs Het online instrument G-factor (voor bedrijven) wordt herwerkt tot een G-scan. Die maakt onderwijsinstellingen bewust van mogelijke drempels en kansen in de manier waarop zij hun onderwijs bekendmaken, organiseren en inhoudelijk -didactisch vorm geven. Het instrument wordt door het Ministerie van Onderwijs online geplaatst.</p> <p><u>Output 3</u>: een campagne die de G-scan ondersteunt (in samenwerking met PBD's en Vocvo)</p> <p><u>Output 4</u>: later te bepalen: samen met een aantal representatieve personen (stakeholders) van de CVO's strategie bespreken en bepalen i.v.m. sensibilisering rond geletterdheid en verdere verspreiding van concepten werken aan geletterdheid.</p> <p>4.3. <u>M.b.t. geletterdheid in professioneel perspectief</u> wordt verder gewerkt aan het concept 'Geletterdheid op de werkvloer' in bedrijven (GODW)</p>	<p>Flyer: voorjaar 2012</p> <p>2012: de G-scan wordt bezorgd aan de Administratie Onderwijs</p>
<p>4.3.1. I.s.m. Federatie Centra voor Basiseducatie: verdere acties m.b.t. werken aan geletterdheid naar diverse bedrijfssectoren en inhoudelijk verder ontwikkelen van het coachingsmodel.</p> <p><u>Output 1</u>: samenwerkingsafspraken met vormingsdiensten in bedrijfssectoren, met RESOC, VDAB,... Om dit werk te kunnen realiseren wordt door Vocvo een nieuw project bij ESF aangevraagd onder "Mensgericht ondernemen" – december 2011.</p> <p><u>Output 2</u>: er wordt een train-de-trainer m.b.t. geletterdheid ontwikkeld voor opleidingsverstrekkers op de werkvloer</p> <p>4.3.2. Bijdragen aan het overleg van VDAB met vertegenwoordiging van bedrijfssectoren en vakbonden - insteek geletterdheid i.f.v. visieontwikkeling over geletterdheid op de werkvloer</p> <p><u>Output</u>: gelijkgerichtheid van de sectoren over de inhoud van het werken aan geletterdheid, over wat geletterdheid inhoudt, wat het betekent op de VKS - niveaus 1 tot 4, welke rol de diverse</p>	<p>ESF dossier tegen dec. 2011</p> <p>Aanvang voorjaar 2011 – het ESF project loopt over 2 jaar.</p>

Acties	Timing
aanbodsverstrekkers opnemen, gelijkgerichtheid ook over didactische invullingen, condities en randvoorwaarden i.f.v. het werken aan geletterdheid in de context van het bedrijf.	Overleg: 19 december 2011

3.8.2 Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband beschikt over een documentatiedienst die de meest relevante publicaties en alle informatie over geletterdheid in Vlaanderen en in het buitenland beschikbaar en toegankelijk maakt.

Actie: Het samenwerkingsverband bundelt en stelt kennis ter beschikking over geletterdheid en verhoging van het geletterdheidsniveau

Doelstelling: Een actueel overzicht ter beschikking stellen met interessante literatuur, instrumenten, good practices, resultaat van ontwikkelingsprojecten ... via bibliotheek, portaalsite en publicaties.

Acties	Timing
<p>1. Op de portaalsite wordt informatie verzameld over omgaan met laaggeletterdheid en het ontwikkelen van geletterdheid. De inventaris omvat zowel publicaties en artikels m.b.t. visie, onderzoek, goede praktijken en nieuwe concepten, als informatie over activiteiten m.b.t. het werken aan geletterdheid. Het betreft informatie uit binnen- en buitenland.</p> <p>(In een eerste fase wordt verder gewerkt met de portaalsites van Vocvo én VWOland – er wordt één centrale site voor het volledige volwassenenonderwijs ontwikkeld door de stuurgroep VO).</p>	Doorlopend
<p>2. Alle informatie m.b.t. geletterdheid is digitaal toegankelijk voor alle onderwijsactoren: centra</p>	Doorlopend

Acties	Timing
voor basiseducatie, CVO's, SLO.	
3. Er worden gerichte acties ondernomen voor ontsluiting van de documentatie naar de SLO .	2012

3.8.3 Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband communiceert met actoren in onderwijs, vorming en opleiding over relevante inzichten inzake geletterdheid.

Actie: Actieve deelname aan en vertegenwoordiging op vergaderingen, overleggen, werkgroepen, commissies

Doelstelling: Signalerend en (beleids)adviserend werk verrichten m.b.t. geletterdheid

Acties	Timing
<p>1. Expertise in werken aan geletterdheid wordt verbonden met expertise in werken aan armoede. Er wordt vorm gegeven aan navorming over armoede, geletterdheid en leren. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de betekenis van het informeel leren en mogelijkheden om hierbij aan te sluiten met opleiding en vorming. Good practices betreffende samenwerking tussen centra voor basiseducatie en verenigingen waar armen het woord nemen worden verder verspreid. Er wordt nauw samengewerkt met het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen en vormingsinitiatieven i.k.v. armoedebestrijding</p>	Voorjaar 2012
<p>2. Op de portaalsite wordt informatie ter beschikking gesteld (in artikels en publicaties) m.b.t. nieuwe ontwikkelingen in het werken aan geletterdheid i.k.v. Plan Geletterdheid</p>	Doorlopend – bijzondere aandacht na elk “ontwikkelingsproject”

Acties	Timing
verhogen.	
3. Het volwassenenonderwijs wordt geattendeerd op activiteiten rond het thema geletterdheid in de Nieuwsflashes van het samenwerkingsverband.	Doorlopend
4. D.m.v. studiedagen/informatiemomenten wordt aan het werkveld de output van “ontwikkelingsprojecten” rond geletterdheid gepresenteerd. Hierbij worden ontwikkelde concepten en materialen (bv. een draaiboek) verspreid naar de relevante doelgroepen.	Na elk ontwikkelingsproject
<p>5. Bundeling van informatie, inzichten, goede praktijken m.b.t. het werken aan geletterdheid die ontwikkeld werden op VKS1 en VKS 2 en die overdraagbaar zijn naar opleidingen VKS 3 en VKS 4.</p> <p><u>Output 1:</u> relevante materialen ontsluiten via de portaalsite</p> <p><u>Output 2:</u> communicatie over relevante inzichten via de Nieuwsflash</p>	Voorjaar 2012
<p>6. Het samenwerkingsverband houdt geletterdheid onder de aandacht, treedt signalerend en adviserend op in diverse overlegplatforms:</p> <p>6.1. <u>M.b.t. geletterdheid in maatschappelijk perspectief:</u> (geletterdheid op VKS 1 en VKS 2.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overleg met LOCUS en Bib-net over informatiegeletterdheid, leesplezier, e.a. - Deelname aan de Adviesraad Digitaal onder dak (VSNG en partners) <p>Met bijzondere focus op <u>preventie</u> van laaggeletterdheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Deelname aan de Externe adviesgroep Taalstimulering en Meertaligheid binnen Kind en Gezin -Deelname aan het Netwerk Kansarmoede – opvoedingsondersteuning: visievorming m.b.t. 	Nader te bepalen – initiatiefnemers zijn de partners

Acties	Timing
<p>opvoedingsondersteuning voor kansarme ouders</p> <p>6.2. <u>M.b.t. geletterdheid in educatief perspectief</u> - Deelname aan de Werkgroep Geletterdheid van de Federatie Centra voor Basiseducatie (geletterdheid op VKS 1 en VKS 2.)</p> <p>- Deelname aan de ontwikkeling van de matrix Nederlands in educatief perspectief (geletterdheid op VKS 3 en VKS 4)</p> <p>6.3. <u>M.b.t. geletterdheid in professioneel perspectief:</u> -Deelname aan overlegplatform door VDAB met de economische sectoren (geletterdheid op VKS 1 en VKS 2)</p> <p>6.4. <u>M.b.t. geletterdheid in PER (professioneel en educatief) perspectief</u> Overleg VDAB - Federatie Basiseducatie – Vocvo : over screening van geletterdheid en ontwikkeling van een gepast aanbod</p>	
<p>7. Communicatie met actoren in onderwijs, vorming en opleiding via presentaties op studiedagen/ informatiemomenten, ...</p>	Op vraag
<p>8. Participeren aan ad hoc overleg op initiatief van derden – het samenwerkingsverband houdt geletterdheid onder de aandacht, treedt signalerend en adviserend op</p>	Afhankelijk van de vraag

Acties	Timing
9. Ingaan op vragen van derden naar informatie en advies over acties/activiteiten waarbij geletterdheid een rol speelt. Eventueel doorverwijzen naar geschikte actoren/organisaties/aanbod, maar ook signalen verzamelen en doorgeven naar actoren, de stuurgroep VO, AKOV.	Afhankelijk van de vraag
10. Het samenwerkingsverband bewaakt of er voldoende aandacht besteed wordt aan digitale geletterdheid op niveau VKS 1 en VKS 2 binnen het aanbod van Toll-net.	Doorlopend

3.8.4 Resultaatsverbintenis 4

Het samenwerkingsverband is aanspreekpunt voor de media met betrekking tot geletterdheid.

Actie: Het samenwerkingsverband brengt geletterdheid in de aandacht via de media.

Doelstelling: In overleg met de Federatie voor Basiseducatie voert het samenwerkingsverband een actief beleid inzake bekendmaking van de geletterdheidproblematiek.

Acties	Timing
1. Het samenwerkingsverband brengt geletterdheid in de aandacht via de media en beantwoordt de vragen uit de media. Zo mogelijk worden hierbij ook ambassadeurs ingezet.	Doorlopend
2. Het samenwerkingsverband stelt via zijn portalsite informatie over geletterdheid ter beschikking: informatie over onderzoek en concrete projecten, maar ook concrete verhalen m.b.t. geletterdheid (interviews, getuigenissen, e.d.)	Oktober 2011 en trimestrieel updaten
3. In overleg met Federatie Basiseducatie draagt het samenwerkingsverband bij aan acties m.b.t.	Overleg halfjaarlijks : oktober 2011 –

Acties	Timing
sensibilisering rond geletterdheid/promotie van werken aan geletterdheid. Het betreft hier acties op VKS1 en VKS 2.	en voorjaar 2012
4. De Werkgroep geletterdheid van de Stuurgroep Volwassenenonderwijs overlegt met aanbodsverstrekkers van opleidingen aan volwassenen over verbreding van de communicatie rond geletterdheid.	Vanaf oktober 2011

3.8.4 Resultaatsverbintenis 5

Het samenwerkingsverband ondersteunt de centra bij het gebruik van instrumenten en materialen voor een doelmatige benadering van het geletterdheidprobleem.

Actie: Organiseren van informatie- en vormingsmomenten

Doelstelling: Inzichten, materialen en methodieken bekendmaken en ingang laten vinden

Acties	Timing
1. Kennis delen via de portaalsite m.b.t. materiaal en methodiek over de samenwerking van de basiseducatie met partners in opvoedingsondersteuning en scholen.	Voorjaar 2012
2. Gerichte actie naar SLO over visie m.b.t. werken aan geletterdheid en alle materialen en methodieken die i.k.v. het werken aan geletterdheid door het samenwerkingsverband werden ontwikkeld.	Voorjaar 2012
3. Voorstelling projectresultaten van het geïntegreerd werken aan geletterdheid (op VKS1 en VKS2) i.s.m. diverse soorten partners: kennis delen m.b.t. visie, materiaal en methodiek op een studiedag en via de portaalsite van het samenwerkingsverband	Januari 2012

Acties	Timing
<p>4. Sensibilisering rond geletterdheid in de opleidingen voor volwassenen (in nauwe samenwerking met de pedagogische begeleidingsdiensten en Vocvo) vanuit een visie op gezamenlijke aanpak van geletterdheid. Concreet via een online instrument (G-scan in opleidingen).</p>	<p>Ontwikkeling : voorjaar 2012 (i.s.m. Ministerie van onderwijs)</p>
<p>5. Het rapport met het actuele beeld van het werk aan geletterdheid wordt door het samenwerkingsverband gehanteerd i.f.v. multiplicatie van concepten m.b.t. werken aan geletterdheid (vb. geïntegreerd werken aan geletterdheid)</p>	<p>Nader te bepalen</p>

3.9. Acties kennis- en expertise-uitwisseling

Het samenwerkingsverband stimuleert en coördineert wenselijke acties op het vlak van kennis- en expertiseontwikkeling.

3.9.1. Resultaatsverbintenis 1

In het vijfjaarlijks beleidsplan en de jaarlijkse actieplannen, gekoppeld aan deze samenwerkingsovereenkomst, zijn voorstellen tot wenselijke gezamenlijke acties opgenomen.

Acties	Timing
Zie geplande acties bij de verschillende rubrieken.	

3.10. Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden

Het samenwerkingsverband ondersteunt de onderwijscoördinatoren, in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden, bij enerzijds de uitbouw van een behoeftedekkend en aangepast aanbod voor onderwijs aan gedetineerden en anderzijds de coördinatie van het onderwijsaanbod in de gevangenis.

Waar van toepassing zal bij de acties verwezen worden naar de doelstellingen uit het beleidsplan 2008-2012 gedetineerden.

3.10.1. Resultaatsverbintenissen 1

Het samenwerkingsverband brengt op regelmatige basis de onderwijscoördinatoren samen voor overleg en expertise-ontwikkeling.

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
De onderwijscoördinatoren op regelmatige basis bijeen brengen voor overleg en expertise-ontwikkeling.	5 maal per jaar (tweemaandelijks)	
Permanente vorming en opvolging van ontwikkelingen in de sector ten behoeve van de globale expertise met betrekking tot onderwijs aan gedetineerden – communicatie van deze informatie naar de onderwijscoördinatoren via het VOC of de Vocvo-bib <ul style="list-style-type: none">- Deelname aan studiedagen, congressen, ... (communicatie via VOC)- Deelname aan de tweejaarlijkse EPEA-conferentie (communicatie via VOC) met betrekking tot onderwijs aan gedetineerden op Europees niveau- Doornemen van vakliteratuur (communicatie via Vocvo-bib)	Doorlopend	
Op vraag ondersteuning bieden aan de onderwijscoördinatoren bij allerlei lokale aangelegenheden.	Doorlopend	
Zorgen voor een vlotte en systematische doorstroom van signalen uit het werkveld naar partners en overheden.		SD 2

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
- Opstellen van een stroomschema voor signalen uit het werkveld	September – oktober 2011	OD 2.1
<ul style="list-style-type: none"> - Oprichten van een werkgroep signalen (projectmedewerker en onderwijscoördinatoren) : <ul style="list-style-type: none"> o Oplijsting knelpunten voor jaarverslagen, opleidingsplannen, enz van de onderwijscoördinatoren o Systematische opvolging van hardnekkige signalen en zoeken naar creatieve oplossingen 	September – oktober 2011 Jaarlijks Halfjaarlijks	OD 2.1 OD 2.1 OD 2.1
- Inventarisering van bestaande signalen	Februari - maart 2012	OD 2.1
- Opmaak van een procedure voor behandeling van signalen	April – mei – juni 2012	OD 2.1
<ul style="list-style-type: none"> - De ontwikkelingen met betrekking tot bestaande en nieuwe regelgeving die relevant is voor onderwijs aan gedetineerden, opvolgen: <ul style="list-style-type: none"> o met betrekking tot onderwijs via de stuurgroep volwassenenonderwijs o met betrekking tot hulp- en dienstverlening aan gedetineerden via het team strategisch plan gedetineerden van de afdeling Welzijn en Samenleving 	Doorlopend	OD 2.2
- Afspraken maken met de stuurgroep volwassenenonderwijs omtrent het meenemen van het thema gedetineerden bij onderhandelingen over nieuwe decreten.	Oktober – november 2011	OD 2.2
- Afspraken maken met het team strategisch plan gedetineerden van de afdeling Welzijn en Samenleving omtrent het meenemen van het thema onderwijs bij totstandkoming van (niet-onderwijs) decreten en/of wetten die een impact hebben op onderwijs aan gedetineerden.	Februari – maart 2012	OD 2.2
- Afspraken maken met de onderwijscoördinatoren met betrekking tot het bepalen van een gemeenschappelijk standpunt inzake regelgeving en het	Februari – maart 2012	OD 2.2

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
pro-actief inspelen op nieuwe ontwikkelingen.		
Uittekenen van een overkoepelend model voor leertrajectbegeleiding in de gevangnissen en ondersteuning in de realisatie en uitvoering ervan.		SD 3
- Uittekenen van een theoretisch model voor leertrajectbegeleiding	September- oktober 2011	OD 3.1
- Toepassen van dit theoretisch model op de gevangeniscontext	November – december 2011	OD 3.1
- Overleggen met de Vlaamse partners van het strategisch plan gedetineerden over de uitvoering van de leertrajectbegeleiding, in het bijzonder met SAW (vertegenwoordiging JWW) en VDAB.	November – december 2011	OD 3.1
- Opstellen van een procedure voor leertrajectbegeleiding in de gevangenis	April – mei – juni 2012	OD 3.1
- Inventariseren van methodieken en instrumenten voor leertrajectbegeleiding die reeds in gebruik zijn door de onderwijscoördinatoren	November- december 2011	OD 3.2
- Inventariseren van methodieken en instrumenten voor leertrajectbegeleiding van externen	Februari – maart 2012	OD 3.2
Ontwikkelen van een uniform registratiesysteem voor onderwijs aan gedetineerden		SD 4
- Voorlopige afspraken maken met het team strategisch plan gedetineerden in verband met gegevensregistratie in het GOS (Gedetineerden Opvolg Systeem)	September – oktober 2011	OD 4.1
- Het uittekenen van een concept voor een registratiesysteem onderwijs aan gedetineerden	Oktober – november 2011	OD 4.2
- Het uittekenen van een stappenplan voor de realisatie van het	Februari – maart – april 2012	OD 4.3

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
registratiesysteem		
Het optimaal uitbouwen van de digitalisering van onderwijs in de gevangenissen in Vlaanderen en Brussel.		SD 5
- Onderzoek naar het digitaliseringsproces in het volwassenenonderwijs	November – december 2011	OD 5.1
- Onderzoek naar de visie van justitie op digitalisering	November – december 2011	OD 5.1
- Opstellen van een begrippenkader in verband met digitalisering	Januari – februari 2012	OD 5.1
- Ontwikkelen van een gedragen visie op digitalisering van het onderwijs in de gevangenis	Maart – april – mei – juni 2012	OD 5.1
- Verkennen van de infrastructuurnoden in het digitaliseringsproces in de gevangenissen	Januari – februari 2012	OD 5.2
- Een basispakket infrastructuur samenstellen	Maart – april 2012	OD 5.2
- Opstellen van een stappenplan voor het bewerkstellingen van beveiligde internettoegang voor onderwijsdoeleinden in de gevangenis	November – december 2011	OD 5.3
- Uitvoeren van het stappenplan	Januari – juni 2012	OD 5.3
Het optimaal uitbouwen, spreiden en afstemmen van het onderwijsaanbod in de gevangenissen in Vlaanderen en Brussel.		SD 6
- Ontwikkelen van een kader voor een Vlaams Onderwijsplan gedetineerden (VOPg) met een basispakket opleidingen per gevangenis (afhankelijk van het profiel van de gevangenispopulatie) en afstemming van de overige opleidingen	September – oktober 2011	OD 6.1

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
- Verfijnen van het VOPg aan de hand van de realiteit	Februari – maart 2012	OD 6.1
- Toetsen van het huidige opleidingsaanbod aan het VOPg	April – juni 2012	OD 6.2
- Ontwikkelen van een communicatieplan rond het VOPg	Januari – februari – maart 2012	OD 6.3
- Uitvoering van het communicatieplan VOPg	April – mei – juni 2012	OD 6.3
De samenwerking tussen de onderwijscoördinatoren bevorderen.		SD 7
- Organiseren van twee activiteiten voor de onderwijscoördinatoren gericht op teambuilding en gezamenlijke visie <ul style="list-style-type: none"> o Gezamenlijke niet- werkgerelateerde activiteit o Visietweedaagse 	Oktober 2011 Maart 2012	OD 7.1
- Organisatie van verschillende intervisiemomenten <ul style="list-style-type: none"> o Gevangenisbezoek o Andere 	Oktober 2011 Maart 2012 + doorlopend (in werkgroepen, op het VOC)	OD 7.2
- Opmaken van nieuwe vergaderafspraken voor het VOC	September 2011	OD 7.3
- Toepassen van de nieuwe vergaderprocedure op het VOC en de onderliggende werkgroepen	Doorlopend	OD 7.3
- Opvolgen van de ontwikkeling van de website van het Vocvo en VWO-land	September – december 2011	OD 7.4
- Ontwikkelen van een forum ingebed in de website van Vocvo of VWO-land	Januari – juni 2012	OD 7.4

3.10.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband treedt namens de centra op als aanspreekpunt ten aanzien van Justitie en andere betrokken beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid in uitvoering van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing	Verwijzing beleidsplan
Oprichten van een expertisecentrum onderwijs aan gedetineerden.		SD 1
- Samenstellen en samenroepen van een stuurgroep expertisecentrum onderwijs aan gedetineerden	November – december 2011	OD 1.1
- Uittekenen van een visie op een expertisecentrum onderwijs aan gedetineerden	November – december 2011	OD 1.1
- Opstellen van een beleidsplan voor het expertisecentrum	Februari – maart – april 2012	OD 1.1
- Uitvoeren van het beleidsplan	Mei – juni 2012	OD 1.1
Ontwikkelingen in de sector opvolgen - Infosessies - Studiedagen - ...	Doorlopend	
Op vraag informatie en advies verstrekken aan de overheid en alle betrokken partners bij hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.	Doorlopend	
Samenstelling van de maandelijkse nieuwsbrief Bakberichten over onderwijs aan gedetineerden	Maandelijks	
Organiseren van overleg met de overheid onderwijs om knelpunten te bespreken in naam van de centra en de onderwijscoördinatoren.	3 maal per jaar	

3.10.3. Resultaatsverbintenis 3

Het samenwerkingsverband neemt deel aan de stuurgroep Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.

Acties	Timing
<p>Onderstaande vergaderingen bijwonen en informatie communiceren naar het werkveld :</p> <ul style="list-style-type: none">- De vergaderingen van de Vlaamse Stuurgroep Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.- Bijwonen van de vergaderingen van de Werkgroep Vorming en Ondersteuning 'WEVO', een werkgroep ressorterend onder de Vlaamse Stuurgroep Hulp- en Dienstverlening aan Gedetineerden.	<p>Te bepalen door het domein Welzijn Doorlopend om de zes weken</p>

3.11. Communicatie en feedback

Het samenwerkingsverband communiceert regelmatig met de centra, staat open voor feedback en houdt rekening met de signalen uit de centra.

3.11.1. Resultaatsverbintenis 1

Het samenwerkingsverband informeert gericht en transparant over haar werking, over haar eigen aanbod, over haar producten, over haar vijfjaarlijks beleidsplan, over haar jaarlijkse actieplannen en activiteitenverslagen, over overheidsinitiatieven en over initiatieven van derden.

Acties	Timing
Het beleidsplan 2008-2012, de actieplannen en activiteitenverslagen kunnen geraadpleegd worden via de website van de respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo.	Doorlopend
Alle directies van centra en afgevaardigd bestuurders van consortia informeren over de werking van het samenwerkingsverband op het niveau van kennis- en expertiseontwikkeling.	Op geregelde tijdstippen verschijnt een Nieuwsflash over de activiteiten van de stuurgroep
De projectmedewerker werkt, in overleg met de verschillende projectgroepen, het communicatieplan verder uit.	Oktober 2011 – februari 2012
Het samenwerkingsverband ontwikkelt een logo en huisstijl.	September 2011 – februari 2012
Het samenwerkingsverband ontwikkelt een nieuwe website aangepast aan de huisstijl; de basisversie wordt uitgebouwd tot een efficiënt communicatiekanaal.	Januari 2012 – augustus 2012

3.11.2. Resultaatsverbintenis 2

Het samenwerkingsverband zet een meldingssysteem voor feedback op.

Acties	Timing
<p>Contactgegevens van de leden van de stuurgroep en van de project- en werkgroepen worden verspreid naar de centra en de consortia. Ze zijn ook beschikbaar op de website VWOLand.</p> <p>De respectieve begeleidingsdiensten en Vocvo communiceren deze contactgegevens ook via hun website.</p>	November 2010

3.12. Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband ontwikkelt een intern kwaliteitszorgsysteem waarin alle aspecten die in het kader van deze overeenkomst inzake ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling beschreven zijn, worden opgenomen. Dit kwaliteitszorgsysteem is klantgericht en houdt in het bijzonder rekening met de feedback vanuit de centra.

3.12.1. Resultaatsverbintenissen

Geen in samenwerkingsovereenkomst

Acties	Timing
Tijdens schooljaar wordt vooral gebruikt om de volgende samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering inzake kennis- en expertiseontwikkeling voor te bereiden. Zowel de projectgroepen, de centra als andere stakeholders zullen hierbij worden geraadpleegd.	